ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐ

«2022 - 2023» ուսումնական տարի

ՀՀ ԿԳՄՍՆ «Արտաշատի Ս. Շահումյանի

ուսումնական հաստատության անվանումը

անվան ավագ դպրոց» ՊՈԱԿ

«Բնագիտական, ֆիզիկամաթեմատիկական և ՏՀՏ» առարկաների

առարկայական մեթոդական միավորման անվանումը

ՄԱՏՅԱՆԻ ԼՐԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. Մատյանը նախատեսված է ուսումնական հաստատության առարկայական մեթոդական միավորման աշխատանքային տարեկան պլան-ծրագրի կազմելու համար:

2. «Մեթոդական միավորման կողմից *(Նախորդ)* «____-____» ումնական տարում **կատարած աշխատանքների համառոտ նկարագրությունը**» բաժնում հանգամանալից նկարագրվում է **նախորդ ուսումնական տարում** ձեռք բերված դրական արդյունքները՝ միաժամանակ շարադրվում է նաեւ թույլ տրված սխալների ու բացթողումների, չիրականացված աշխատանքների ու թերությունների վերաբերյալ տվյալները:

3. «Մեթոդական միավորման կողմից *(Նոր)* «___-___» ուսումնական տարում **կատարելիք** ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների հիմնական ուղղությունների **նկարագրությունը**» բաժնում հանգամանալից շարադրվում են **նոր ուսումնական տարում** կատարվելիք աշխատանքների, ինչպես նաեւ նախորդ ուսումնական տարում տրված բաց թողումների եւ չիրականացված աշխատանքների շտկման մասին ծրագրային դրույթները:

4. Մեթոդական միավորման ուսումնադաստիարակչական **աշխատանքների** «___- ___» ուսումնական տարվա **պլան-ծրագիրը ըստ ամիսների**» բաժնում գրանցվում է ըստ ուսումնական ամիսների պլանավորված աշխատանքների համառոտ բովանդակությունները, կատարող պաշտոնյաների տվյալները, ինչպես նաեւ կատարման մասին համապատասխան տեղեկատվությունները:

5. Մեթոդական միավորման որոշումներով ընդունված «___-___» ուսումնական տարվա **համադպրոցական** ուսումնադաստիարակչական **միջոցառումները եւ դպրոցական, առարկայական օլիմպիադաներ**» բաժնում լրացվում է մեթոդական միավորման որոշումով կամ որոշումներով ընդունված համադպրոցական միջոցառումների եւ դպրոցական օլիմպիադաների իրագործման ժամկետների ու պատասխանատուների մասին տվյալները:

6. Մեթոդական միավորման կողմից «___-___» ուսումնական տարվա ընթացքում կազմակերպվելիք **սեմինարները**, **մանկավարժական ընթերցումները** եւ **մեթոդական խորհրդատվությունները**» բաժնում գրվում է մեթոդական միավորման որոշումով կամ որոշումներով ընդունված համապատասխան միջոցառումների ժամկետների ու պատասխանատուների մասին տվյալները: Հատկապես կարեւորել է պետք մեթոդական խորհրդատվությունները եւ անհրաժեշտ է այն նպատակային պլանավորել սկսնակ ուսուցիչների ու ծնողների համար:

7. Մեթոդական միավորման անդամների կողմից «_____-_____» ուսումնական տարվա ընթացքում կատարվելիք **փոխադարձ դասալսումները**» բաժնում պլանավորվում եւ գրանցվում է փոխադարձ դասալսումների ժամկետների, դասալսման նպատակների ու դասը լսողների տվյալները:

8. Մեթոդական միավորման եւ տնօրինության կողմից «_______-_______» ուսումնական տարվա ընթացքում կազմակերպվող **գրավոր աշխատանքների** ամփոփիչ **արդյունքները**» բաժնում գրանցել տվյալ ուսուցչի ... տվյալ դասարանում տրված գրավոր աշխատանքներից ստացված գնահատականների ամփոփ տվյալները:

9. «____-____» ուսումնական տարվա առարկայական **պետական ծրագրերի կատարողականի ուսումնասիրություններ**» բաժնում հինգացս՝ ըստ կիսամյակների գրանցել ուսուցիչների կողմից կատարած պետական ... ուսումնական պլանով նախատեսված ժամաքանակի կատարողականը: Ուսումնական տարվա ավարտին ... *«ընդամենը ժամ»* սյունակում գրանցել տարվա ... բագումարի բերել պետական ծրագրի կատարողականը եւ ... ամփոփ թվային տվյալ... տական ուսումնական ծրագրի կատարած եւ չկատարած *(չկատարածը փակագծում)*

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Մատյանի լրացման կարգը --

2. Քաղվածքներ ՀՀ օրենսդրությունից՝ «Հանրակրթության մասին օրենք» *(Կրճատումներով)* -----------

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐ

3. Մեթոդական միավորման կազմի կրթական եւ աշխատանքային **տվյալների մասին աղյուսակ** -----------

4. *(Նախորդ)* «____-____» ումնական տարում **կատարած աշխատանքների համառոտ** նկարագրությունը ------

5. *(Նոր)* «__-__» ուս. տարում **կատարելիք աշխատանքների հիմնական ուղղությունների** նկարագրությունը ------

6. Մեթոդական միավորման ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների «____-____» ուսումնական տարվա պլան-ծրագիրը ըստ ամիսների ---------------------------------

7. Մեթոդական միավորման որոշումներով ընդունված **համադպրոցական** ուսումնադաստիարակչական **միջոցառումները եւ դպրոցական, առարկայական օլիմպիադաները** ------------

8. Մեթոդական միավորման կողմից «____-____» ուսումնական տարվա ընթացքում կազմակերպվելիք **սեմինարները**, մանկավարժական ընթերցումները եւ **մեթոդական խորհրդատվությունները** ---------------

9. Մեթոդական միավորման անդամների կողմից «____-____» ուսումնական տարվա ընթացքում կատարվելիք **փոխադարձ դասալսումները** --

10. Մեթոդական միավորման եւ տնօրինության կողմից «____-____» ուսումնական տարվա ընթացքում կազմակերպվող **գրավոր աշխատանքների** ամփոփիչ **արդյունքները** --------------------

11. «____-____» ուսումնական տարվա առարկայական պետական ծրագրերի կատարողականի ուսումնասիրություններ --------------------------------

Հոդված 4. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականությունը

1. Հայաստանի Հանրապետությունը հռչակում և երաշխավորում է հանրակրթության բնագավառի զարգացումը՝ որպես անհատի և հասարակության անվտանգության և կայուն զարգացման ապահովման, հայ ինքնության պահպանման կարևոր երաշխիք:
2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:
3. Հայաստանի Հանրապետությունն ապահովում է կրթության ժողովրդավարական և աշխարհիկ բնույթը:
4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:
5. Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:
6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:
7. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության կազմակերպական հիմքը կրթության զարգացման պետական ծրագիրն է:
8. Ուսումնական հաստատություններում արգելվում է իրականացնել քաղաքական գործունեություն կամ քարոզչություն:

Կրոնական գործունեությունը և քարոզչությունն ուսումնական հաստատություններում արգելվում են, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի:

9. Հայաստանի Հանրապետությունում հանրակրթությունն իրականացվում է գրական հայերենով՝ «Լեզվի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի պահանջներին համապատասխան, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:
10. Հայաստանի Հանրապետության ազգային փոքրամասնությունների հանրակրթությունը կարող է կազմակերպվել իրենց մայրենի կամ ազգային լեզվով՝ հայերենի պարտադիր ուսուցմամբ:

(4-րդ հոդվածը լրաց. 22.12.2010 թ., ՀՕ-30-Ն)

Հոդված 5. Հանրակրթության նպատակները և պետական քաղաքականության սկզբունքները

1. Հանրակրթությունը նպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական և սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի՝ որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշմանը և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:
2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթության մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը, անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

2) հանրակրթության հավասար հնարավորությունները, մատչելիությունը, շարունակականությունը, հաջորդականությունը և համապատասխանությունը սովորողների զարգացման մակարդակին, առանձնահատկություններին ու պատրաստվածության աստիճանին.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը.

5) հանրակրթության որակի շարունակական բարելավումը, միջազգային չափանիշներին համապատասխանությունը, ինչպես նաև միջազգային կրթական համակարգին ինտեգրումը.

6) ուսումնական հաստատությունների ինքնավարության և պետական վերահսկողության հավասարակշռումը.

7) անկախ կազմակերպական-իրավական ձևից՝ ուսումնական հաստատությունների և դրանցում սովորողների ու աշխատողների իրավահավասարությունը.

8) հանրակրթական և այլ կրթական ծրագրերի փոխհամաձայնեցվածությունը:

Հոդված 6. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը ներառում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի՝

1) ուսումնական բնագավառներն ու կրթության բովանդակության բաղադրիչները.

2) շրջանավարտներին ներկայացվող որակական պահանջները՝ ըստ կրթական աստիճանների և ուսումնական բնագավառների.

3) հենքային ուսումնական պլանը և առարկայացանկերի ձևավորման հիմնական սկզբունքները.

4) սովորողների գնահատման ձևերը, սանդղակը, հաշվառման կարգը:

2. Հանրակրթության պետական չափորոշչի պահանջները պարտադիր են կրթական ծրագրերի և ուսումնական հաստատությունների համար:
3. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:
4. Հենքային ուսումնական պլանը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի նորմատիվային ծավալը՝ ըստ ուսումնական տարիների՝ արտահայտված ուսումնական պարապմունքների ժամաքանակով *(դասաժամերով)*, ներառյալ՝ ուսումնական բնագավառներին հատկացվող պարտադիր նվազագույն ժամաքանակները:
5. Ուսումնական բնագավառներին հատկացվող պարտադիր նվազագույն ժամաքանակը հիմնական դպրոցում չի կարող լինել ընդհանուր նորմատիվային ժամաքանակի կեսից պակաս, իսկ ավագ դպրոցում՝ 30 **տոկոսից** պակաս:

Հոդված 7. Հանրակրթական ծրագրերը

1. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերն ուսումնական պլանների ու առարկայական ծրագրերի և դրանց համապատասխան ուսուցման կազմակերպման ձևերի, միջոցների ու մեթոդների ամբողջությունն է, որն ապահովում է հանրակրթության պետական չափորոշիչով սահմանված՝ շրջանավարտներին ներկայացվող նվազագույն որակական պահանջները՝ ըստ մակարդակների:
2. Հանրակրթական լրացուցիչ ծրագրերը նպատակաուղղված են հիմնական ծրագրերից դուրս սովորողների նախասիրությունների և կրթական պահանջմունքների բավարարմանը: Հանրակրթական լրացուցիչ ծրագիր կարող է իրականացնել ուսումնական հաստատությունը կամ այլ կազմակերպություն՝ համաձայն իր կանոնադրության:
3. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերը, բացի նախադպրոցական ծրագրից, ներառում են նաև հետևյալ ծրագրերը.

1) տարրական հանրակրթական *(ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ)*.

2) հիմնական հանրակրթական *(ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ)*.

3) միջնակարգ հանրակրթական *(ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ)*:

Հանրակրթական ընդհանուր ծրագրերը ներառում են նաև հոսքային կամ առանձին առարկաների խորացված ուսուցման ծրագրերը:
4. Կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը մշակում և հաստատում է տարրական, հիմնական և միջնակարգ հանրակրթական ընդհանուր, մասնագիտացված և հատուկ պետական ծրագրեր *(այսուհետ՝ հանրակրթական պետական ծրագիր)*:

Հանրակրթական պետական ծրագիրը ներառում է օրինակելի ուսումնական պլանը, առարկայական չափորոշիչներն ու ծրագրերը, երաշխավորված դասագրքերի ցանկը, ծրագրի իրականացումն ապահովող իրավական այլ ակտեր:
5. Հանրակրթական պետական ծրագրի օրինակելի ուսումնական պլանը կազմված է պետական և դպրոցական հետևյալ բաղադրիչներից.

1) պետական բաղադրիչը ներառում է առարկայացանկը և դրան հատկացվող ժամաքանակները.

2) դպրոցական բաղադրիչին հատկացված ժամաքանակը նախատեսված է հոսքային կամ առանձին առարկաների խորացված կրթական ծրագրերի իրականացման և *(կամ)* սովորողների նախասիրություններին, ուսումնական հաստատության առանձնահատկություններին, համայնքի կարիքներին համապատասխան կրթություն կազմակերպելու նպատակով: Դպրոցական բաղադրիչը տնօրինում է ուսումնական հաստատությունը:

Հանրակրթական պետական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատությունն օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա հաստատում է իր ուսումնական պլանը:
6. Կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը կարող է հաստատել այլընտրանքային հանրակրթական հիմնական, այդ թվում փորձարարական, հեղինակային և միջազգային ծրագրեր, որոնք չեն հակասում հանրակրթության պետական չափորոշչին:
6.1. Ուսումնական հաստատությունները կարող են միջազգային ծրագրեր իրականացնել և օտար լեզուներով կրթություն կազմակերպել բացառապես Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումով: Ուսումնական հաստատությանը օտար լեզվով կրթություն կազմակերպելու թույլտվություն տալու կարգը մշակում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը և ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատմանը:

Օտար լեզվով կրթական ծրագրեր կարող են իրականացնել բացառապես ոչ պետական ուսումնական հաստատությունները, ինչպես նաև միջպետական, միջկառավարական համաձայնագրերով ստեղծված ուսումնական հաստատությունները:

Օտար լեզվով կրթական ծրագրեր իրականացնող՝ սույն մասով սահմանված ուսումնական հաստատություններում սովորող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների համար հայոց լեզվի և հայագիտական առարկաների հայերենով ուսուցումը պարտադիր է՝ հանրակրթության պետական չափորոշչին համապատասխան:

Սույն մասով սահմանված ուսումնական հաստատությունների առավելագույն թիվը **ՀՀ 11-ն է, որից**՝

1) երկուսը կարող են ստեղծվել որպես ոչ պետական ուսումնական հաստատություններ Դիլիջան և Ջերմուկ քաղաքներում և կրթություն կազմակերպել առնվազն 6-րդ դասարանի հիմքի վրա *(7-րդ դասարանից)*.

2) ինը կարող են ստեղծվել նաև միջպետական և *(կամ)* միջկառավարական համաձայնագրերի հիման վրա և իրականացնել միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի հանրակրթական ծրագրեր:

Նույն օտար լեզվով կրթական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների առավելագույն **թիվը 4-ն է:**

Սույն մասով սահմանված ուսումնական հաստատությունները չեն կարող ունենալ մասնաճյուղ կամ ստորաբաժանում:

7. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերը կառուցվում են հաջորդականության և շարունակականության սկզբունք-քով: Հանրակրթական հիմնական ծրագրերը, ըստ կրթական աստիճանների, դասակարգվում են.

1) **1-ին աստիճանի՝ տարրական.**

2) **2-րդ աստիճանի՝ հիմնական.**

3) **3-րդ աստիճանի՝ միջնակարգ:**

Հանրակրթական ծրագրերի յուրացման արդյունքներն ամփոփվում են կրթական յուրաքանչյուր աստիճանի ավարտին: Հանրակրթական ծրագրի նախորդ աստիճանը չյուրացրած սովորողին չի թույլատրվում անցնել հանրակրթության հաջորդ աստիճան:

8. Միջնակարգ կրթության նորմատիվային ժամկետը **12 տարի է՝ եռաստիճան համակարգով.**

1) **1-ին աստիճան՝ 4 տարի, 1-4-րդ դասարաններ.**

2) **2-րդ աստիճան՝ 5 տարի, 5-9-րդ դասարաններ.**

3) **3-րդ աստիճան՝ 3 տարի, 10-12-րդ դասարաններ:**

9. Մասնագիտացված հանրակրթական, արտակարգ ընդունակություններ դրսևորած երեխաների, կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների և այլընտրանքային կրթական ծրագրերի իրականացման համար կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը կարող է սահմանել այլ ժամկետներ:

10. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերը, որպես անբաժանելի մաս, կարող են ներառել՝

1) ուսումնական հաստատության կողմից իրականացվող ուսումնամեթոդական, փորձարարական, հետազոտական աշխատանքները.

2) մանկավարժական աշխատողների մասնագիտական կատարելագործման միջոցառումները.

3) սովորողների համար հանրակրթական լրացուցիչ դասընթացների կազմակերպումը.

4) սովորողների առողջության պահպանման միջոցառումները.

5) սովորողների սննդի կազմակերպումը.

6) սովորողների տրանսպորտային կազմակերպված փոխադրումները.

7) սովորողների երկարօրյա ուսուցման և (կամ) գիշերակացի կազմակերպումը.

8) ուսումնաարտադրական բազաներում, մարզաառողջարարական ճամբարներում սովորողների ուսուցման, դաստիարակության ու հանգստի կազմակերպումը:

11. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերից յուրաքանչյուրի *(այդ թվում՝ նախադպրոցական)* իրականացումը լիցենզավորման ենթակա գործունեություն է:

Հանրակրթական ծրագրերի իրականացման լիցենզիան տալիս է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը՝ լիցենզավորման գործընթացը կարգավորող օրենքով սահմանված կարգով:

(7-րդ հոդվ. փոփոխ. 08.12.2010 թ. ՀՕ-240-Ն, լրացում՝ 22.12.2010 թ. ՀՕ-30-Ն)

Հոդված 10. Ուսումնական հաստատության կառավարումը

1. Ուսումնական հաստատության կառավարումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

2. Ուսումնական հաստատության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է ուսումնական հաստատության գործադիր մարմինը՝ տնօրենը, որը ընտրվում *(նշանակվում)* և ազատվում է *(նրա լիազորությունները դադարում են)* օրենսդրությամբ և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով:

3. Պետական ուսումնական հաստատությունն ունի կոլեգիալ կառավարման մարմին՝ խորհուրդ *(այսուհետ՝ խորհուրդ)*:

4. Ուսումնական հաստատության կառավարման մարմինների լիազորությունները սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

5. **Ուսումնական հաստատության կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման նպատակով ձևավորվում են խորհրդակցական մարմիններ՝ մանկավարժական, ծնողական, աշակերտական խորհուրդներ, առարկայական մեթոդական միավորումներ, որոնց ձևավորման կարգը և իրավասությունները սահմանվում են ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ: Ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ կարող են նախատեսվել նաև այլ խորհրդակցական մարմիններ՝ հոգաբարձուների և այլ խորհուրդներ:**

6. Ուսումնական հաստատության կառավարմանը մասնակցում են ուսումնական հաստատության աշակերտական խորհրդի անդամները՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

Հոդված 13. Ուսումնական հաստատության կրթական ծրագրերը

1. Ուսումնական հաստատությունը հանրակրթական ծրագիր(եր) կարող է իրականացնել համապատասխան լիցենզիայի առկայության դեպքում՝ համաձայն իր կանոնադրության: Ուսումնական հաստատության կողմից իրականացվող հանրակրթական ծրագրերն ամրագրվում են իր կանոնադրությամբ:

2. Ուսումնական հաստատությունը հիմնադրի որոշմամբ հանրակրթական ծրագիրը կարող է իրականացնել ցերեկային, երկարօրյա եւ (կամ) գիշերօթիկ աշխատակարգով:

Հոդված 14. Ուսումնական պլանները

1. Ուսումնական հաստատությունում կրթական գործընթացը կազմակերպվում է՝ համաձայն հանրակրթության պետական չափորոշչի և ուսումնական հաստատության տարեկան ուսումնական պլանի:

2. Ուսումնական հաստատությունում իրականացվող յուրաքանչյուր հանրակրթական ծրագրի համար կազմվում է առանձին ուսումնական պլան՝ հանրակրթության պետական չափորոշչի պահանջներին համապատասխան:

3. Հանրակրթական պետական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատությունն իր ուսումնական պլանները կազմում է օրինակելի ուսումնական պլանների հիման վրա:

Օրինակելի ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչով նախատեսված ժամաքանակը ուսումնական հաստատությունը բաշխում է պետական բաղադրիչով սահմանված կամ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի երաշխավորած առարկաներին:

4. Ուսումնական հաստատությունը վճարովի հիմունքներով կարող է իրականացնել հանրակրթական եւ (կամ) մասնագիտական լրացուցիչ կրթական ծրագրեր, ինչպես նաեւ այլ ծառայություններ՝ համաձայն իր կանոնադրության եւ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգի:

Սովորողների մասնակցությունը լրացուցիչ վճարովի պարապմունքներին կամավոր է եւ իրականացվում է ուսումնական հաստատության եւ ծնողի միջեւ կնքված պայմանագրի հիման վրա, որի օրինակելի ձեւը հաստատում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը:

Հավելված N 3
ՀՀ կառավարության 2002 թ.-ի
հուլիսի 25-ի N 1392-Ն որոշման

Հավելված
ՀՀ կառավարության 2010 թ.-ի
հուլիսի 15-ի N 954 -Ն որոշման

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ

(Կրճատումներով)

90. **Մեթոդական միավորումները ստեղծվում են նույն առարկայի երեք և ավելի ուսուցիչների** առկայության դեպքում: Մյուս դեպքերում կարող են ձևավորվել մեթոդական միավորումներ հարակից առարկաների ուսուցիչներից:

91. Դասվարների համար ստեղծվում է տարրական կրթության մեթոդական միավորում:

92. **Առարկայական կամ տարրական կրթության մեթոդական միավորումը՝**

1) **քննարկում է** հանրակրթական առարկայական չափորոշիչներին համապատասխան ուսումնական ծրագրերի, ուսումնական պլանների նախագծերը, նոր փորձարկվող դասագրքերը, ձեռնարկները, մեթոդական ձեռնարկները, և դրանց քննարկումների վերաբերյալ ուսուցիչներին *(դասվարներին)* տալիս երաշխավորություններ.

2) **ուսումնասիրում, ընդհանրացնում է** մանկավարժական առաջավոր փորձը և ներդնում պրակտիկ աշխատանքում.

3) **նպաստում է** ուսուցիչների (դասվարների) որակավորման բարձրացմանը.

4) որակավորման տարակարգ չունեցող սկսնակ ուսուցիչներին (դասվարներին) **նախապատրաստում է** ատեստավորման.

5) **կազմակերպում է** մասնագիտական և մանկավարժական-մեթոդական, խորհրդակցություններ, խորհրդատվություններ.

6) ուսուցիչներին *(դասվարներին)* **հաղորդակից է** դարձնում մանկավարժության նորագույն նվաճումներին, **կազմակերպում է** սեմինարներ, մանկավարժական-մեթոդական ընթերցումներ.

7) սահմանված կարգով **կազմակերպում է** փորձարկվող դասագրքերի փորձաքննություն.

8) մանկավարժական խորհրդում քննարկելուց հետո **առաջարկություն է ներկայացնում** հանրակրթական դպրոցի տնօրենին՝ ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչի ժամերի տնօրինման մասին.

9) **կատարում է** ուսումնական պլանով սահմանված դասաժամերի նախնական բաշխում և առաջարկություն է ներկայացնում հանրակրթական դպրոցի տնօրենին.

10) **կազմակերպում է** դպրոցական օլիմպիադաներ, առարկայական մրցույթներ և այլ միջոցառումներ:

93. Տարբեր հանրակրթական դպրոցների և ուսուցիչների նախաձեռնությամբ կարող են ստեղծվել միջդպրոցական մեթոդական միավորումներ:

94. Մեթոդական միավորումների նիստերը գումարվում են ամիսը առնվազն մեկ անգամ: Սահմանված կարգով նիստերն արձանագրվում են:

Վավերացնում եմ՝

Տնօրեն

31. 08. 2022թ.

Կ.Տ. օրը, ամիսը, տարեթիվը

Երաշխավորում եմ՝

Տնօրենի տեղակալ

31. 08. 2022թ.

օրը, ամիսը, տարեթիվը

«Բնագիտական, ֆիզիկայի և ՆԶՊ» առարկաների

մեթոդական միավորման անվանումը

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ
ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐ

«2022 - 2023» *ուսումնական տարի*

Ընդունվել է մեթոդական միավորման

2022 թվականի օգոստոսի -ի 31 -ի թիվ 1 -ի

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ո Վ

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ԿԱԶՄԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԱՂՅՈՒՍԱԿ

Թիվ	Ազգանունը, անունը, հայրանունը	Ծննդյան թիվը	Կրթությունը	Որակա-վորումը	Ստաժը	Ի՞նչ առարկա է դասավանդում	Դասավանդվող դասարանները	Շաբաթ. ժամերը
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	[illegible]	1979	բարձրագ.	մանկավարժ. ուսուցիչ	21	Ֆիզիկա	10ա, 10բ, 10գ, 11բ, 11գ, 12գ	21
2	[illegible]	1956	բարձրագ.	մանկավարժ. ուսուցիչ	43	Քիմիա	10ա, 10բ, 10գ, 11բ, 11գ, 12գ	13
3	[illegible]	1979	բարձրագ.	մանկավարժ. ուսուցիչ	23	Կենսաբան.	10ա, բ, գ, 11ա, բ, գ, 12ա, գ	22
4	[illegible]	1987	բարձրագ.	մանկավարժ. ուսուցիչ	18	Ֆիզկուլտուրա	11գ, 12ա, 12բ, 12գ	6
5	[illegible]	1983	բարձրագ.	մանկավարժ. ուսուցիչ	20	Ռուսաց լեզու	10ա, 10բ, 10գ, 11ա, 11բ	5
6	[illegible]	1982	բարձրագ.	մանկավարժ. ուսուցիչ	12	Ֆիզկուլտուրա	10ա, 10բ, 10գ, 11ա, 11բ	15
7	[illegible]	1990	բարձրագ.	մանկավարժ. [illegible]	3	ՆԶՊ	10ա, բ, գ, 11ա, բ, գ, 12ա, բ, գ	9
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ԿՈՂՄԻՑ (ՆԱԽՈՐԴ) **«2021-2022» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ**

2021-2022 ուստարում բնագիտական առարկաների մասնախմբի աշխատանքները կազմակերպվել են համաձայն մասնախմբի տարեկան աշխատանքային պլանի, ինչպես նաև դպրոցի և ԿԳ-ՄՍՆ-ի կողմից տրված հանձնարարականների: Կատարվել են. 1) Մասնախմբի անդամները քննարկությամբ՝ համաձայն օրինակելի ծրագրերի: 2) Քննարկվել են թեմատիկ պլանավորումները ու դասի պլանավորումները՝ կատարելով փոփոխություններ ըստ հանձնարարականների: 3) Անցկացվել են բաց դասալսումներ: 4) Կազմակերպվել 5 հարցազրույց և ինտերակտիվ լսարաններ ինչ բնագիտական առարկաների ուսուցման վերաբերյալ; 5) Իրականացվել և վարվել ծնողական խորհրդակցել են աշակերտների գիտելիքներն ու կարողությունները ՆԶՊ առարկայից: 6) Կազմվել են գործնական աշխատանքներ օլիմպիական աշակերտների հետ: 7) Մասնախմբերը կազմել և քննարկել 5 միջառարկայական ժամանցային նյութեր: 8) «Քիմիա» և «Աշխարհագրություն» առարկաների դասագրքերը ներկայացվել և պարզվել հաղորդակցվել են կամավոր աշխատանքով: 9) Ուսուցիչները մասնակցել են սեմինարների վերապատրաստման ու կատարելագործման աշխատանքներին:

Ուսուցիչները հերթափոխով կազմել ու անցկացրել են բաց 12 դաս, որից 10-ը ներքին, 2-ը արտաքին:

Բնագիտական, ֆիզիկական կրթության և ՆԶՊ առարկաների մասնախմբի ղեկավար՝ [signature] /Աշխենա Խաչատրյան/

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ԿՈՂՄԻՑ (ՆՈՐ) «2022-2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼԻՔ ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

2022-2023 ուստարվա համար բնագիտության, ֆիզիկայի և ՆԶՊ առարկաների մեթոդական աշխատանքները հետևյալներն են.

— առարկայական չափորոշիչների, ուսումնական ծրագրերի, դասագրքերի, ծրագրային պահանջների, չափանիշների, օժանդակ նյութերի ուսումնասիրում ու քննարկում

— ապահովել սովորողների հանրակրթական չափորոշչային ծրագրերի բովանդակության պահանջների յուրացումը

— ապահովել բնագիտական առարկաների ուսուցման փորձարարական և ժամանակակից արդյունավետության բարձր մակարդակ

— ֆիզիկայի և ՆԶՊ առարկաների միջև կապի հաշվի առնելով առկա պայմանները

— ժամանակակից տեխնոլոգիաների առավել լայն կիրառում ուսուցման, ռեսուրսների պատրաստման բարձրացում (փորձարարական և ինտերակտիվ), լաբորատորիայի և ՏՏ-ների օգտագործում

— Մանկավարժների ներգրավում, փորձի ժամանակակից աշխատանքների առավել կազմակերպում, համագործակցություն

— Ներդրողական ծրագրերի և առարկայական դասագրքերի կազմակերպում

— սովորողի՝ ուսուցման բազմազանության ինքնուրույն աշխատանքի ներդրում

— առավելագույն արդյունքների բարձրացման համար համագործակցային աշխատանքների կազմակերպում

Բնագիտության, ֆիզիկայի և ՆԶՊ առարկաների մեթոդական միավորման ղեկավար՝ [signature] /Գրիգորյան Սարգսյան/

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022 - 2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյայի ազգանունն անունը	Նշումներ կատարման մասին
1	31.08.2022թ	2022-2023 ուստարվա մասնաժողովի պլանի կազմում, աշխ. պլանի քննարկում	Մասնաժողովի ղեկավար՝ Ս. Սարգսյան	Կատարված է 5
2.	31.08	[illegible]		
3.	31.08	Թեմատիկ պլանների քննարկում		
4.	01.09	[illegible]		Կատարված է 5
5.	01.09	11-րդ դաս. աշակերտների [illegible] և 11-րդ դաս. աշակերտների [illegible] ուսումնասիրել	[illegible] Ն. Հարությունյան	Կատարված է 5

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022 - 2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյայի ազգանունն անունը	Նշումներ կատարման մասին
1.		« [illegible] [illegible]- [illegible] » [illegible]- ների [illegible]:		
2.		10-րդ [illegible]- ների [illegible] [illegible] [illegible]- [illegible] [illegible]:		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022-2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյայի ազգանունը անունը	Նշումներ կատարման մասին
1		Դպրոցականների առարկայական օլիմպիադաների առաջադրանքների բանկի համալրում, աշակերտների նախապատրաստում:		
2		Առարկայական ծրագրերի կատարողականության ստուգում:		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022-2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյայի ազգանունը անունը	Նշումներ կատարման մասին
1		Ընթերցել աշխատանք-ների, I կիսամյակի արդյունքների վեր-լուծությունը;		
2		«Երկրագիտություն» առարկայից 12րդ դաս. հանձնած ստուգարքի արդյունքների վերլու-ծությունը;		
3		12րդ դասարանցիներին ուսուցման ծանոթացում, II կիսամյակի համար նախատեսված դասացու-ցակով;		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022 - 2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ՀՈՒՆՎԱՐ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյան ազգանուն անունը	Նշումներ կատարման մասին
1.		Մաթեմատիկական գի-		
		տելիքների գործնա-		
		կան բնույթի առաջադրան-		
		ների լուծում:		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022 - 2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ՓԵՏՐՎԱՐ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյայի ազգանունն անունը	Նշումներ կատարման մասին
1		Փոխադարձ դասալսումների կազմակերպում։		
2		Աշակերտների ըմբռնողականների ճանաչում բարի արժեքների ձևավորում		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022 - 2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ՄԱՐՏ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյայի ազգանունը անունը	Նշումներ կատարման մասին
1		10-րդ և 11-րդ դասարաններում (Կենսաֆի-[illegible]) [illegible]		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022-2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ԱՊՐԻԼ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյայի ազգանունն անունը	Նշումներ կատարման մասին
1.		Մաթեմատիկայի ֆակ-մերի կապակցա-կանոնդյան ապացում		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022-2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ՄԱՅԻՍ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյայի ազգանունը անունը	Նշումներ կատարման մասին
1		«Քիմիա» և «Կենսաբանություն» առարկաների 10-րդ և 11-րդ դասարաններում անցկացվելիք փորձարարական [illegible] առաջադրանքների քննարկում և ծրագրում:		
2		Համալսարանականների կատարած [illegible] ամփոփման [illegible]:		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022-2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ՀՈՒՆԻՍ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյաի ազգանուն անունը	Նշումներ կատարման մասին
1.		[illegible] քննու-թյունների արդյունք-ների վերլուծություն:		
2.		Փոխադրական քննու-թյունների արդյունքնե-րի վերլուծություն:		
3		Ամառային ամփոփում, հաշվետվությունների ներկայացում:		
4		[illegible]		